

Riktlinjer

Bärande principer för beläggningsunderhåll

Diarienummer	Senast uppdaterad	Beslutsinstans	Processägare	Styrdokumentnummer
TN 2024/0786	2025-03-20 § 31	Tekniska nämnden	Park- och gatuchof	DK 2025:9

Dokumentets syfte

Syftet med riktlinjerna är att fastställa bärande principer för planering och prioritering av beläggningsunderhåll i Danderyds kommun, inom ramen för tekniska nämndens verksamhet.

Dokumentet gäller för

Dokumentet gäller för tekniska nämndens verksamhet.

Innehållsförteckning

Inledning	3
Syfte	3
Bärande principer för beläggningsunderhåll.....	3

Inledning

Riktlinjer för beläggningsunderhåll fastställer bärande principer inom ramen för tekniska nämndens verksamhetsansvar gällande beläggningsunderhåll.

Bärande principer ska vara övergripande till sin karaktär men samtidigt syfta till att ge förvaltningen god styrning avseende väsentliga utgångspunkter och prioriteringar gällande planering inom olika verksamhetsområden.

Bärande principer för beläggningsunderhåll ska ligga till grund för arbetet med att årligen ta fram en plan för kommande års beläggningsarbete. Med hjälp av principerna avgörs vilka vägar som ska beläggas för att god standard ska bibehållas över tid. Det innefattar årlig inventering av 20 procent av vägnätet, där varje vägsträcka ges en beräknad restlevnadstid baserad på aktuellt skadeläge. I den beräknade restlevnadstiden tas hänsyn till trafikmängd och andelen tung trafik, beläggningstyp och ekonomiska förutsättningar. Plötsligt uppkomna skador åtgärdas.

Syfte

Bärande principer syftar till att ge tekniska nämnden via dess förvaltning goda förutsättningar att över tid planera kommunens nödvändiga beläggningsunderhåll på ett kostnadseffektivt sätt.

Bärande principer för beläggningsunderhåll

Utgångspunkten är att prioritera vägunderhåll som syftar till att bibehålla god vägstandard, minska risken för att vägens uppbyggnad försämras vilket påverkar investerings- och kapitalkostnad samt att prioritera åtgärder som ökar trafiksäkerhet och minskar risk för materiella skador.

- **Ekonomi**
Beläggningsunderhållet ska ske inom givna ekonomiska ramar.
- **Inventering**
20 procent av kommunens vägnät skadeinventeras årligen under en femårsperiod.
- **Klassning**
Varje vägsträcka delas in i tre klasser vilka beskriver vilket år vägen bör läggas för att bibehålla standard.
- **Trafikmängd**
Hänsyn tas till trafikmängd och andel tung trafik.
- **Andra förhållanden**
Hänsyn tas till andra faktorer såsom byte av VA-ledningar, avvattning, väggroppens uppbyggnad, markförhållanden och andra liknande faktorer.

Planering av beläggningsunderhåll utifrån bärande principer

20 procent av vägnätet inventeras årligen. Varje vägsträcka får en beräknad restlevnadstid baserad på andelen skador där hänsyn tas till andelen tung trafik, beläggningstyp och ekonomiska förutsättningar.

De vägar och gång- och cykelvägar som är belagda under året kommer att uppdateras i planen och det utgör grunden till kommande års beläggningsplan.

Den utförda skadeinventeringen resulterar i en sammanställning av skador på varje enskild väg. Varje vägsträcka får en teoretiskt beräknad restlevnadstid i tre klasser (äldre, beläggning inom 5 år och beläggning efter 5 år).

- Röda (äldre vägar)

Dessa vägar har passerat punkten där de inte längre är optimala att belägga med endast ny beläggning. Vägen har en äldre beläggning med flertalet skador såsom stensläpp, sprickor och potthål. Ett större kostsamt renoveringsbehov föreligger därigenom. På kort sikt har de lägre prioriteringsgrad än gula vägar, men målet är att succesivt minimera röda vägar. Modellen med klassificering bidrar till att röda vägar kan åtgärdas inom en tioårsperiod. Genom att prioritera underhåll av gula vägar förhindras att fler vägar försämras till röd status. Detta frigör resurser för att hantera de kvarstående röda vägarna, vilket på sikt minskar behovet av akut underhåll och sänker de totala kostnaderna. Om större vägskador uppstår, vidtar förvaltningen provisoriska åtgärder för att säkerställa framkomlighet tills en mer omfattande ombyggnation kan genomföras.

- Gula (åtgärd inom 5 år)

Dessa vägar är de mest optimala att underhålla då det innebär minskad risk för att underliggande bärlager skadas på grund av eftersatt underhåll. Hänsyn tas i hög grad av planerade grävningar såsom ledningsarbete inom perioden för att inte grävningar utförs i nylagd väg.

- Gröna (åtgärd efter 5 år)

Dessa vägar har en god standard idag och behov av ny beläggning föreligger inte förrän efter 5 år. Tas med i långsiktig planering.

Hänsyn tas till trafikmängder samt vägar med mycket tung trafik som beräknas med en kortare livslängd från nylagd asfaltbeläggning jämfört med en villagata som beräknas klara sig i 30 år.

Andra förhållanden som kan påverka beläggningsplaneringen är avvattnings-, väggkroppens uppbyggnad, sidoanläggningar såsom gångbanor med kantsten och markförhållanden. Hänsyn tas även till VA-arbeten och andra projekt som påverkar tiden för att belägga vägen.